

||| månadens epiztel

Månadens Epiztel ägnas till största del åt en sammanfattning kring den smittsamma grissjukdomen PRRS

som drabbat södra Sverige. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Jens Norberg, SVA och Urban Wigert, Jordbruksverket.

FÖRSIKTIG OPTIMISM OM PRRS

I början av juli konstaterades den smittsamma svinsjukdomen PRRS för första gången i Sverige. Fram till skrivande stund har myndigheterna i samverkan med näringen arbetat intensivt med att bekämpa smittan och kartlägga hur utbredd den är i landet. Än så länge är det för tidigt att dra säkra slutsatser om smittläget, men Jordbruksverkets djuravdelning ser hoppfullt på situationen. Strategin är att försöka få bort PRRS från landet.

PRRS (Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome) är en mycket smittsam virusjukdom som drabbar grisar. Vanliga symtom är reproduktionsstörningar såsom omlöpningar och aborter, ökad dödlighet hos smågrisar eller luftvägsproblem. Sjukdomen sprids lätt via direktkontakt mellan svin eller indirekt via människor, transportbilar eller redskap som förorenats med virus. PRRS smittar inte människor och det är inte farligt att äta kött från grisar som genomgått en infektion.

Provtagning för kartläggning av smittan sker på bred front: på svingårdar som haft kontakt med gårdar där smitta påträffats, på svingårdar i en zon runt de gårdar där smitta påträffats, i suggpooler över hela landet, i avelsbesättningar över hela landet och på gårdar med gyltproduktion över hela landet.

Dessutom planerar Jordbruksverket tillsammans med SVA och Svenska Djurhälsovården en landsomfattande provtagning på slakterierna

FOTO: BENGT EKERBERG

för att kartlägga om smittan finns i andra delar av landet.

Provtagningen i zonerna i Skåne är avslutad och många kontaktbesättningar har testats. Smitta har hittills påträffats på åtta gårdar. Sju av dessa finns i Skåne och en i Halland. Antalet smittade gårdar är mindre än Jordbruksverket befarade till en början, vilket tyder på att smittan upptäcktes relativt tidigt efter att den kommit in i landet. Man vet ännu inte hur smittan kommit hit, men myndigheterna arbetar intensivt med att spåra den. Bland annat kartläggs alla kontakter och transporter på de smit-

I början av juli konstaterades den smittsamma svinsjukdomen PRRS för första gången i Sverige. Jordbruksverkets strategi är att försöka få bort smittan från landet.

tade gårdarna, men än så länge finns inga klara indikationer på varifrån smittan har spridits.

Analysen vid SVA visar att det med säkerhet rör sig om PRRS-virus och att det är av liknande typ som de virus som påträffats i flera andra länder i Europa.

Jordbruksverket har valt strategin att slakta och avliva smittade besättningar för att hindra smittspridning. Några besättningar har redan tömts och där väntar nu sanering. Djurägarna får ersättning från Jordbruksverket för åtgärder till följd av utbrottet.

Karin Åhl, biträdande chef på Jordbruksverkets djuravdelning, poängterar det goda samarbetet mellan berörda myndigheter och med Svenska Djurhälsovården, både när det gäller PRRS och andra sjukdomar. Hon riktar ett stort tack till SVA, berörda länsstyrelser, Svenska Djurhälsovården, Jordbruksverkets distriktsveterinärer och alla andra inblandade för god samverkan och goda insatser under bekämpningen.

KAMELDJUR OCH JAK KARTLAGDA

Nu är kameldjuren och jakarna i Sverige kartlagda. I en rapport har Svenska Djurhälsovården inventerat djuren och sett över vilka eventuella åtgärder som behöver göras för en god djurhållning. Till exempel föreslår man åtgärder för att minska risken att kameldjur och jak smittar livsmedelsproducerande djur inom lantbruket. Rapporten har tagits fram på uppdrag av Jordbruksverket och i samarbete

med SVA, mot bakgrund av att antalet kameldjur ökar.

De arter som kartlagts är alpacka, lama, kamel, dromedar och jak. Under de senaste åren har importen av alpacka ökat eftersom alpakanäringen är på frammarsch. Alpakan har blivit populär att hålla som sällskap, för ullproduktion och utställning. Vad gäller övriga arter har ingen ökning noterats. En inventering visar att det finns 66 besättningar med kameldjur och jak. Beträffande alpacka finns 238 djur fördelat på 24 besättningar, för lama finns 96 djur fördelat på 22 besättningar, när det gäller kamel finns 37 djur fördelat på tio besättningar och antalet jakar är 94–106 djur fördelat på tio besättningar. Inga dromedarer påträffades.

Eftersom en tredjedel av dessa djur hålls tillsammans med livsmedelsproducerande djur, finns en viss smittrisk. Många av djuren importerar och kontrolleras inte tillräckligt bra för sjukdomar som svenska livsmedelsproducerande djur är fria från. Svenska Djurhälsovården konstaterar att den EU-lagsiftning som finns för import inte är tillräcklig.

Svenska Djurhälsovården föreslår att en officiell hälsokontroll införs för dessa djur, så att smittläget bland djuren kan övervakas. Djurslagen bör också omfattas av det statliga obduktionsanslaget. I övrigt bör lagstiftningen inom smittskydds- och djurskyddsområdet ses över så att dessa arter också ingår där det är lämpligt. ■

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

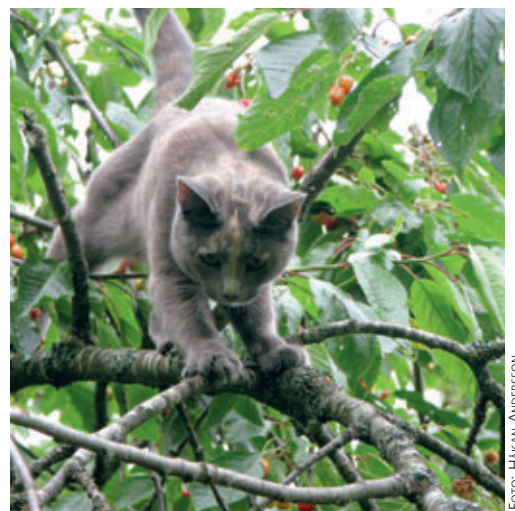
noterat

Upprepade permetrinförgiftningar av katt

Under sommaren har ett ovanligt stort antal rapporter om kattförgiftningar noterats, där förgiftningen berott på felmedicinering av permترین (Exspot) för fästingbekämpning. Djurägaren har oftast av misstag använt Exspot till katt, eller inte uppmärksammat varningstexten på förpackningen.

Försäkringsbolaget Agria gick i början av juli ut med en varning till kattägare att inte Exspot-behandla sina djur, sedan man på kort tid fått in anmälningar om tre förgiftningsfall. Två av de tre felbehandlade katterna dog. Ytterligare två fall, varav ett med dödlig utgång, rapporterades i Nacka-Värmdöposten den 4 juli.

Katter som får Exspot reagerar med neurologiska symtom i form av kramper och ataxi. Preparatet är receptfritt men får inte ges till katt, vilket anges på förpackningen. Kattens leverenzym kan inte bryta ner permترین på samma sätt som hundens, vilket gör substansen toxisk för katt. ■

Antalet rapporterade Exspot-förgiftningar av katt har ökat i sommar.

FOTO: HÅKAN ANDERSSON